

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ХОРОВОЇ МУЗИКИ**

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними
спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №17 від “14” квітня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія хорової музики
Викладач	Серганюк Любов Іванівна кандидат мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання та диригування
Контактні телефони викладача	0677932032
E-mail викладача	umtaliu@gmail.com
Формат дисципліни	Очна, заочна
Обсяг дисципліни	180 годин, 6 кредитів
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	4 години

2. Анотація до курсу

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія хорової музики» складена відповідно до освітньо-професійної програми 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво). Предметом вивчення навчальної дисципліни є характеристика основних напрямів і жанрів хорової літератури; аналіз хорової творчості провідних композиторів минулого і сучасності; ознайомлення студентів з хоровими обробками народних пісень українськими і сучасними світовими композиторами; виявлення ролі пісенного фольклору та особливості його втілення в різних жанрах хорової музики (оперні хори, кантати та ін.), накопичення теоретичного досвіду у галузі хорового мистецтва та хорової культури, формування професійних навичок, знань з історії диригентського виконавства, накопичення слухового досвіду шляхом прослуховування та теоретичного аналізу аудіо записів кращих взірців та колективів вітчизняного та світового масштабу.

Міждисциплінарні зв'язки: предмет «Історія хорової музики» є сполучною ланкою між теоретичною базою хорознавства, хорової літератури та практичними знаннями історії світової культури. Розташування матеріалу координується з іншими предметами музично-теоретичного циклу. Зміст курсу історії хорової музики невіддільний від досліджуваного паралельно курсу історії вокально – хорового виконавства, диригування, основ диригентської сценічної культури та хорової літератури тощо. Мета викладання дисципліни "Історія хорової музики" - дати студентам знання про специфіку функціонування і розвитку музичної хорової культури, еволюцію основних музично – хорових жанрів і навчити використовувати здобуті знання у виконавській і педагогічній практиці, що має важливе значення в системі їх загальної мистецької підготовки. У ході занять студенти повинні скласти уявлення про найважливіші події і явища хорової культури, а також освоїти основні поняття і терміни хорового музичного мистецтва. Мета курсу - розширити і професійно загострити тематику теоретичної та методичної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, зміст якої не охоплювався повністю в рамках стандартної дисципліни «Історія музики», котра вивчалась на першому(бакалаврському) рівні. Відповідно до цього мета предмету «Історія хорової музики» полягає у вихованні національно свідомої гармонійної особистості зі сформованими базовими елементами художнього мислення та навичками професійної музичної освіти. В результаті вивчення предмету здобувач повинен знати основні жанри та форми хорової музики, властиві різним стилістичним напрямкам; вміти аналізувати прийоми хорового письма і вокально-хорові особливості твору, що розкривають його змістовну і образно-емоційну сутність.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Вокально-хорова культура Середньовіччя у Центральній і Західній Європі.
2. Хорова музика композиторів-романтиків
3. Хорова література Центральної і Східної Європи
4. Хорові національні школи
5. Залік
6. Українська музична культура до середини ХХ ст..
7. Українська хорова культура сучасності
8. Екзамен

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія хорової музики» є теоретико-методична підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до практичної роботи в закладах загальної середньої освіти, майбутнього викладача музичного мистецтва до практичної роботи в закладах вищої освіти, формування професійної компетентності вчителя і викладача спроможного розв'язувати актуальні проблеми художньо-естетичного виховання молоді. Предмет має на меті прищепити студенту любов до хорового мистецтва, виховати ідейно переконаного, естетично розвиненого фахівця; підготувати студента до організації й здійснення вокально-хорової діяльності учнів шкіл різного типу в умовах урочної та позакласної роботи; допомогти студенту оволодіти диригентською технікою, елементами педагогічної й виконавської майстерності; сформувати у майбутніх вчителів музичного мистецтва професійні компетенції управління хоровим співом в умовах групових занять та позашкільної роботи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія хорової музики» є:

- закріпити та у спеціальному напрямку поглибити відомості та знання, котрі набуті під час вивчення хорової музики;
- проаналізувати музикознавчу літературу та методичні посібники
- ознайомити з різними хоровими стилями та жанрами;
- ознайомити з різними методологічними орієнтирами у роботі диригента;
- навчити користуватись різними методиками вивчення хорової музики; формувати професійний інтерес у майбутнього хормейстера до вивчення зарубіжної хорової музики та надбань композиторської діяльності ХХ - ХХІ ст:
- ознайомити студентів із систематизованими знаннями в галузі зарубіжної хорової музики;
- підготувати спеціалістів до викладання дисциплін музичного мистецтва в закладах освіти та практичної діяльності. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Історія хорової музики» є:
- ознайомити студентів з історією хорової культури, її провідними напрямками та стилями, етапами розвитку, починаючи з архаїчних форм до специфічних музичних явищ нового і новітнього часу;
- виховати розуміння закономірностей музично-історичного процесу;
- розуміння культурно-типологічних характеристик хорового мистецтва, діалектики розвитку основних культурно-історичних традицій та музичної стилістики;
- розвинути художньо-історичне мислення студентів;
- показати соціально-політичну обумовленість музично-історичного руху;
- підвищення загальноосвітнього і культурного рівня.
- у теоретичному узагальненні історичного досвіду хорової творчості, виконавства та педагогіки;
- в ознайомленні з найбільш видатною хоровою літературою, що представляє різні

стилі хорового мистецтва;

- в освоєнні складних проблем вокально-хорової педагогіки і методики роботи з хором;

- сформувати вміння усвідомлено та емоційно слухати музику, розширити музичний світогляд, закласти основи музичного смаку і системи естетичних цінностей, створивши тим самим передумови для подальшої мистецької самоосвіти студента;

- виховати любов і повагу до українського хорового музичного мистецтва в усіх його історико - стильових та жанрових виявах; сформувати уявлення про своєрідність національного музичного мистецтва;

- надати студентові комплекс інформаційних та понятійних знань, що виступають засобом пізнання та складають основу музично-теоретичних і музично-історичних уявлень про музику;

- виховати в студентів спеціальні уміння: сформувати у них початкові навички аналізу музичних творів та уміння викладати свої думки і враження про ті чи інші явища музичного мистецтва.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- окремі художні явища хорової музики у соціокультурному просторі;
- основні риси того чи іншого музичного стилю, напрямку, течії і їх конкретні прояви у творчості хорових композиторів;

- досягнення видатних композиторів та їх місце в історії хорової музики;

- основні положення та методи вивчення хорової партитури;

- форми проведення занять по профільних дисциплінах;

- володіти історико – джерельною базою курсу;

- бути ознайомлений із спеціальною літературою з даного предмету;

- засвоїти знання по історії хорового виконавства.

- після вивчення курсу «Історія хорової музики » студент зобов'язаний: знати вивчений теоретичний матеріал з історії хорового мистецтва та хорової педагогіки;

- мати пізнання хорової літератури, опанувати методами вирішення проблем вокальної роботи над хоровим твором;

- придбати знання про побудову репетиційного процесу в хоровому колективі.

- історичні шляхи світового хорового мистецтва та виконавства;

- провідні жанри та стилі хорової музики;

- методологічні і методичні проблеми хорового репертуару.

вміти :

- на ґрунті засвоєних теоретичних знань і основ, викладених у спеціальній літературі, аналізувати хоріві взірці;

- формувати свій індивідуальний творчий підхід до виконавства;

- вільно орієнтуватись у стилях та жанрах хорової музики;

- пояснювати феномен хорової музики як особливої форми художнього освоєння світу;

- пояснювати різноманітність художніх картин світу, специфіку музичного мислення.;

- вміти розбиратися в музичних хорових стилях і в засобах музичної виразності;

- вміти виявляти багатогранність своїх поглядів на українську хорову музику;

- орієнтуватись у різних диригентських школах;

- проаналізувати хорову партитуру;

- збагачувати свій естетичний досвід у ході сприймання та інтерпретації творів музичного хорового мистецтва у музично –практичній діяльності;

- формувати ціннісні орієнтації, потреби у творчій самореалізації та професійному вдосконаленні.

4. Результати навчання (компетентності)

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, використовувати різні форми комунікативних процесів, вільно оперувати професійною термінологією, володіння навичками редагування й перекладу текстів, пов'язаних із фахом. Здатність використовувати професійну літературу, фахові термінологічні словники та допоміжні джерела у процесі; здатність оперувати фаховою термінологією в професійному середовищі.
- Здатність до постійної та систематичної роботи, спрямованої на вдосконалення професійної музично-педагогічної майстерності, наполегливо досягати поставленої мети та якісно виконувати роботу у професійній музично-педагогічній сфері; виявляти логічну структуру і понятійний апарат незнайомого наукового тексту, вирішувати професійні завдання із застосуванням інформаційних технологій в професійній діяльності викладача музичного мистецтва (за видами); до наукової рефлексії та гуманітарної експертизи проблем музично-педагогічної освіти; до інтернаціонального охоплення специфіки складників музично-риторичного тезаурусу національних музичних мов; до розуміння еволюції культури та музичного мистецтва як відображення основних тенденцій суспільно-історичного розвитку країни.
- Здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі хорового виконавства та середньої освіти у процесі навчання основ теорії і практики вокально-хорової роботи, художньо-творчого розвитку учнів через хоровий спів як форми роботи на уроках музичного мистецтва. Здатність до опанування основних методів та способів вирішення комунікативних завдань професійної діяльності, вміння аналізувати логіку висловлювань реципієнтів з позицій норм толерантності та ефективної праці в педагогічному колективі.
- Вміння виявляти музикальність, виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні уміння, виконавську надійність учителя музичного мистецтва. Здатність формувати та удосконалювати вокально-технічні та виконавські навички, виробляти за допомогою самоконтролю навички свідомого володіння голосом; застосовувати весь комплекс засобів виразності, артистичну, сценічну майстерність у професійній діяльності співака.
- Знання сучасних теоретичних основ музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури.
- Здатність інтегрувати складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію).

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- Здатність усвідомлювати місце та роль музичної культури у сучасному соціокультурному просторі та здатність аналізувати музичне мистецтво в контексті розвитку інших видів мистецтв, літератури, загального розвитку гуманітарного знання, релігійних, філософських ідей певних історичних періодів.
- Здатність до оволодіння необхідним комплексом психолого-педагогічних та мистецьких знань, розуміння принципів та закономірностей процесу художньо-творчої діяльності; здатність до системного мислення у професійній сфері.
- Здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі.
- Здатність презентувати власний творчий продукт, здійснювати художньо-просвітницьку діяльність, розробляти і втілювати музично-виховні заходи на високому мистецько-педагогічному рівні; організувати освітній процес на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, здатність до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та

пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в закладах мистецької освіти.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Володіння принципами організації керівництвом хором, ансамблем, методику викладання музичних дисциплін; засвоювати пісенний матеріал шкільної програми для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності; здійснювати змістовний аналіз музичного твору, емоційно й цікаво розповідати учням про музику і музикантів, події музичного життя.
- Вміння організовувати дитячі та самодіяльні хорові творчі колективи; використовувати власні професійно-профільовані знання та навички під час вокально-хорової роботи з дітьми.
- Здатність застосовувати фахові знання та практичні навички у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі.
- Володіння теоретичними засадами хорового виконавства та культури вокально-хорового співу, знання виразових можливостей хорової музики та закономірностей хорового виконавства в цілому, практикою співу в хоровому колективі та методичними принципами формування практичних навичок роботи з хором.
- Вміння використовувати знання, уміння і навички зі спеціалізованих професійних дисциплін в процесі вирішення практичних завдань під час проходження практики; застосування професійно-профільовані знань у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі.
- Володіння методичними засади підготовки до керування хором; навичками самостійної роботи з фаховою літературою та навчально-художнім репертуаром з диригування; найрізноманітнішим хоровим ансамблевим та інструментальним репертуаром різних епох, жанрів і стилів; засвоєння пісенного матеріалу шкільної програми для використання у майбутній музично-педагогічній діяльності.
- Здатність застосовувати на практиці методичні принципи для засвоєння музичних дисциплін, зокрема – доступності, послідовності навчання; новітні явища в музичному мистецтві в єдності традицій і новаторства.

5. Організація навчання курсу

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
1	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	1	Вибірковий

Обсяг курсу

На вивчення навчального курсу відводиться 160 годин і 6 кредитів ЄКТС

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	40
Практичні заняття	20
Самостійна робота	120

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	------------------	-------------	---------------------

Змістовий модуль 1. Вокально-хорова культура Середньовіччя у

Центральній і Західній Європі.					
Тема 1. Вокально-хорова культура Середньовіччя у Центральній і Західній Європі. Григоріанський хорал. Ранні форми григоріанського багатоголосся. Формування основних жанрів церковної музики західного ареалу (меса, мотет).	Лекція	14,8,52,68	2		1 тиждень
	Самостійна робота		6		
Тема 2. Вокально-хорова музика епохи Відродження. Поліфонія строгого стилю в хоровій музиці	Лекція	1,79,52,34	2		2 тиждень
	Самостійна робота		6		
Тема 3. Розвиток світських вокально-хорових жанрів. Творчість композиторів Нідерландської школи.	Лекція	12,87,36,97	2		3 тиждень
	Самостійна робота		6		
Тема 4. Поліфонія вільного стилю в музиці композиторів Бароко. Протестантський хорал і його роль у хоровій творчості Йогана Себастьяна Баха. Жанр ораторії у творчості Георга Фрідріха Генделя.	Лекція	15,16,65,81	2		4 тиждень
	Самостійна робота		6		
	Практичне заняття		2	5	5 тиждень
Тема 5. Хорова музика віденських класиків. Ораторія «Пори року» Йозефа Гайдна. Хорова творчість Вольфганга Амадея Моцарта Хорова творчість Людвіга ван Бетховена	Лекція	10,11,91,105	2		6 тиждень
	Самостійна робота		6		
	Практичне заняття		2	5	7 тиждень

Тема 6. Хорова музика композиторів-романтиків Хорова творчість Франца Шуберта, Роберта Шумана і Фелікса Мендельсона, Йоганеса Брамса.	Лекція Самостійна робота	23,27,56,89 ,101,112	2 6		8тиждень
Тема 7. Оперно-хорова творчість В. Моцарта, Дж. Верді, Р. Вагнера Жанр реквієму в творчості В. А. Моцарта, Дж. Верді.	Лекція Самостійна робота	22,29,35,36 ,89,79	2 4		9 тиждень
Тема 8. Естетичні принципи музичного імпресіонізму. Хорова творчість Клода Ашлія Дебюссі, Хорова творчість Моріса Равеля. Хорові фрагменти з балету «Дафніс і Хлоя». Хорова творчість Френсіса Пуленка Хорова творчість Пауля Хіндемита.	Лекція Самостійна робота	12,14,100,1 25	2 6		10 тиждень
Тема 9. Продовження і розвиток національних традицій в музиці композиторів ХХ століття. Пісенний фольклор у хоровій творчості Бели Бартока.. Сценічна кантата «Карміна Бурана» Карла Орфа.	Практичне заняття Самостійна робота	14,16,91,45 ,	2 8	5	11 тиждень
Тема 10. Хорові школи	Практичне заняття Самостійна робота	22,23,28Ю 78	2 6		12 тиждень

<p>Тема 11. Російська народна багатоголоса пісня. Хорові обробки Російський церковний хоровий спів.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>44,56,66,78</p>	<p>6</p>		<p>12 тиждень</p>
<p>Тема №12 Становлення академічної хорової творчості в Росії. Роль хору в перших російських операх і кантатно-ораторіальному жанрі. Жанри світської хорової музики. Хори малих форм у творчості А. С. Даргомижського, П. І. Чайковського.</p>	<p>Лекція</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>12,14,18,101</p>	<p>2</p> <p>6</p>		<p>13 тиждень</p>
<p>Тема №13 Розквіт хорового виконавства в Росії на рубежі 19-20 століть. Духовна музика російських композиторів «нового напрямку». Кантата в творчості російських композиторів др. пол. XIX ст. Хорова творчість російських композиторів першої половини XX століття Загальний огляд і характеристика жанрів хорової літератури композиторів (масова пісня, сюїта, кантата, ораторія, хори малих форм).</p>	<p>Лекція</p> <p>Самостійна робота</p>	<p>38,92,64,58,59</p>	<p>2</p> <p>6</p>		<p>14 тиждень</p>

Тема 14. Хорова творчість сучасних російських композиторів С. Губайдуліної, А. Шнітке, Сідельникова, Гаврилова, Фаліка, Денісова, Щедрина.	Самостійна робота	12,18,89,125	2	5	14 тиждень
Змістовний модуль 4. Залік					
Змістовний модуль 5. Хорова музика центральної і східної Європи					
11 семестр					
Тема 15. Хорова творчість композиторів Прибалтійських країн (Чюрльоніс, Торміс, Пярт, Ернесакс, Вітолс)	Лекція Самостійна робота	46,58,91,36	2 6		1 тиждень
Тема № 16 Хорова музика Грузії. Грузинське багатоголосся. Хорова творчість грузинських композиторів (Тактакішвілі, Г. Качелі).	Лекція Самостійна робота	38,65,74,81,82,83	2 4		2 тиждень
Тема № 17. Хорова музика Чехії (Сметана, Дворжак, Б. Мартіну). Хорова творчість Польщі (Шимановський, Пендерецький, Лютославський)	Лекція Самостійна робота	10,12,18,19	2 4		3 тиждень
Змістовний модуль 6. Українська музична культура до середини XX ст.					
Тема №.18. Народна пісня і українське хорове багатоголосся. Християнська хорова музика в Україні: огляд розвитку до кінця XVIII ст.	Лекція Самостійна робота	56,58,90,94	2 4		4 тиждень
Тема №.19 Українська музична культура 18 сторіччя	Лекція Самостійна	11,13,94,96	2 6		5 тиждень

М.С. Березовський, А.Л. Ведель, Хорова творчість Д.С. Бортнянського.	робота Практичне заняття		1		5 тиждень
Тема №.20. Лисенко М.В.	Лекція	101,56,98,9 9	2	5	6 тиждень
	Самостійна робота Практичне заняття		4 1		6 тиждень
Тема №.21. Галицька музична культура 2-ої половини 19 сторіччя (А. Вахнянин, Д. Січинський) Хорова творчість М.Д. Леонтовича.	Лекція	15,18,65,63	2		7 тиждень
	Самостійна робота Практичне заняття		4 1		7 тиждень
Тема №.22. Хорова творчість К.Г. Стеценка. Хорова творчість Л.М. Ревуцького	Практичне заняття	37,42,56,98	3	5	8 тиждень
	Самостійна робота		6		
Змістовий модуль 7. Українська хорова культура сучасності.					
Тема №.23 Українська хорова культура середини XX ст. (К. Данькевич, Ю. Мейтус, А. Штогаренко, Г. Майборода, Д. Клебанов.	Лекція	33,35,85,96	2	5	9 тиждень
	Самостійна робота Практичне заняття		4 1		
Тема №.24. Українська хорова творчість останньої третьої ХХ – початку ХХІ ст. (М.Скорик, Є Станкович, Г.Гаврилець, В.Камінський, О. Козаренко, Б. Працюк, В. Польова.	Лекція	27,29,68,64	2	5	10 тиждень
	Самостійна робота Практичне заняття		6 1		
Тема №.25. Л.Дичко-реформатор хорової музики	Лекція Самостійна робота	30,41,48,78	2 4		11 тиждень

Тема №.26. Новітня хорова музика (Г.Гаврилець, В.Камінський, О. Козаренко, Б. Працюк, В. Польова.В.Степурко)	Практичне заняття	9,15,98,102	2	5	11 тиждень
	Самостійна робота		6		
Тема №.27. Жанри хорової сучасної музики	Практичне заняття	16,18,56,93	2	5	12 тиждень
	Самостійна робота		2		

Змістовий модуль 8. Екзамен

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості. Використовуються методи контролю, які сприяють підвищенню мотивації студентів – майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності, відповідно до специфіки фахової підготовки учителя музики та виконавця – співака.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю спрямовані на перевірку рівня засвоєння студентами теоретичних знань. Методи усного контролю – індивідуальне чи фронтальне опитування, дискусія, письмового – тестування, контрольна чи самостійна робота, індивідуальні письмові завдання, тощо.</p> <p>Оцінювання проводиться за національною шкалою (від відмінно до незадовільно) та шкалою ЕСТ8 (від А до Г). Сума балів за всіма видами контролю та за всі види навчальної діяльності становить 100 за семестровий контроль. Залік – 50 практичне заняття – 50 – 1 семестр; екзамен -50, прктичне заняття -50 –другий семестр.</p> <p>Кількість балів за роботу студента під час практичних занять, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання наступних вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг виконання завдань; якість виконання завдань; самостійність виконання; творчий підхід до виконання завдань; ініціативність у навчальній діяльності.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту. Студент допускається до іспиту при умові виконання всіх завдань, що ставляться при вивченні програмного матеріалу, оцінюванням практичних та семінарських занять, виконаними контрольними роботами. Семестрова оцінка відображає сукупну суму балів з усіх видів навчальної

	<p>програми.</p> <p>Поточний контроль на практичних заняттях включає систематичне виконання студентом різних видів індивідуальних завдань, спрямованих на поглиблення знань, отриманих на лекційних заняттях, отримання необхідних умінь і навичок для успішного проведення диригентської практики.</p> <p>Підсумковий контроль оцінюється за такими видами: усне опитування (індивідуальне, фронтальне); практичний контроль, під час якого виявляються вміння та навички студентів, набуті під час практичної діяльності.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку, екзамену, контрольної роботи, тестів, практичних занять.. Студент допускається до іспиту при умові виконання всіх вимог, що ставляться до вивчення програмного матеріалу: відповідні знання теоретичного матеріалу, розуміння методичних концепцій видатних вокальних педагогів минулого та розвитку вокальної педагогіки з позицій сучасності, виконаними індивідуальними та самостійними роботами. Поточний контроль на практичних заняттях включає систематичну перевірку виконання студентом різних видів індивідуальних завдань, спрямованих на поглиблення знань, отриманих на лекційних заняттях.</p> <p>Підсумковий контроль відбувається таким чином: усне опитування (індивідуальне, фронтальне), письмові завдання.</p> <p>Семестрова оцінка відображає сукупну суму балів з усіх видів навчальної програми.</p>
--	---

7. Політика курсу

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні виховувати у собі художній смак, інтерес до музичних творів, здатності емоційно сприймати красу мистецтва, слухацьку культуру як важливу складову морального та соціального фактору особистості; мати зацікавленість до скарбниці спадщини світової музичної культури на основі вивчення окремих найбільш яскравих музичних творів, розширення кругозору, розвиток активного і свідомого сприйняття музики, досягнення єдності художнього і технічного розвитку учнів-виконавців, розвиток навичок самостійної роботи над вивченням музичних творів; мати уміння проаналізувати та оцінити явища музичного життя, підготовка до навчання в музичних закладах середньої освітньої ланки; на основі засвоєних теоретичних знань проектувати та реалізувати програму власного професійно –педагогічного самовдосконалення, як основу педагогічної творчості. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань.

Поточний контроль з дисципліни «Методологія викладання фаху (диригування) здійснюється на практичних заняттях протягом всього курсу навчання і має за мету перевірку засвоєння магістрантами змістових модулів навчальної дисципліни та виховання у них постійного прагнення до самовдосконалення.

Основні принципи поточного контролю:

- перевірка якості засвоєння магістрантом теоретичного матеріалу;
- перевірка виконання практичного завдання;
- перевірка самостійно підготовлених доповідей;
- перевірка самостійно підготовленого практичного завдання.
- поглибити знання з історії хорового мистецтва;

Вимоги до письмової контрольної роботи

Контрольна робота дозволяє студентам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень.

Метою виконання контрольної роботи є: закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами під час набуття теоретичних і практичних навичок.

При виконанні контрольної роботи студент повинен продемонструвати вміння у сфері науково-дослідної діяльності, роботи з готовими матеріалами, уміння творчого й оригінального вирішити поставлені завдання.

Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.

Предмет «**Історія хорової музики**» належить до циклу дисциплін спеціального спрямування і передбачає підготовку теоретико-методичної та наукової основи для виконавської та педагогічної діяльності студентів - майбутніх учителів музичного мистецтва, викладачів диригування, хормейстерів, керівників хорових колективів.

8. Рекомендована література

8.1. Методичне забезпечення

1. Серганюк Л.І. Нариси з історії хорової музики в 3-ох частинах (навчально-методичний підручник)

8.2. Базова література

1. Асафьев Б. О музыке XX века. - Л., 1982.
2. Аверинцев С. Судьбы европейской культурной традиции в эпоху перехода от Античности к Средневековью //Из истории культуры Средних веков и Возрождения. - М., 1976.
3. Бэлза И. Исторические судьбы романтизма и музыка. - М., 1985
4. Бэлза И. История польской музыкальной культуры. - М., 1954. - Т.1.
5. Варунц В. Музыкальный неоклассицизм. - М., 1988
6. Галацкая В. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.3.-М.,1983
7. Герасимова-Персидская Н. Партесный концерт в истории музыкальной культуры. - М., 1983.
8. Герасимова-Персидська Н. Роль церкви в музичних реформах кінця XVI - початку XVII ст. // 3 історії української музичної культури. - К., 1991. - С. 3-8.
9. Герасимова-Персидська Н. Специфіка національного варіанту бароко в українській музиці XVII ст. // Українське бароко та європейський контекст. - К., 1991. - С. 211-224.
10. Герасимова-Персидская Н.А. Русская музыка XVII века - встреча двух эпох. - М., 1995.
11. Герасимова-Персидська Н. О. Псалтир в музичній культурі України XVI-XVII ст. // Музыка і Біблія: Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. - Вип. 4. - К., 1999. - С. 83-89.
12. Гивенталь И., Щукина Л. Музыкальная литература. Вып.1. - М., 1976
13. Гивенталь И., Гингольд Л. Музыкальная литература. Вып.2. - М., 1984
14. Гозенпуд А. Заметки о реальном и мнимом кризисе западноевропейской оперы XX века // Кризис буржуазной культуры и музыка. - Вып. 2. - М., 1973.
15. Гозенпуд А.А. Лысенко и русская музыкальная культура. М.,1954.
16. Герасимова -Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в 17-18 ст. -К.: 1978.
17. Гордійчук М. Леся Дичко. - К.: 1978.
20. Гордійчук М. Микола Леонтович. - К.: 1977.
21. Гордійчук М. Г.І. Майборода. -К.: 1963.
22. Грубер Р. Всеобщая история музыки. - М.: Музгиз, 1956.

23. Грубер Р.И. История музыкальной культуры с древнейших времен до конца XVI века. Т.1. (части 1-2), Т.2 (части 1-2). - М.,Л., 1941-1959.
24. Дебюсси и музыка XX века. - Л., 1984
25. Денисов Э. Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники. - М., 1973
26. Друскин М. О западноевропейской музыке XX века. - М., 1973.
27. Евдокимова Ю.К., Симакова Н.А. Музыка эпохи Возрождения. *Cantus prius factus* и работа с ним. - М., 1982.
28. Ермакова Г.А. Музыка в системе культуры// Искусство в системе культуры. Л., 1987.
29. Епохи історії музики в окремих викладах. Навчальний посібник. Переклад з нім. Ю. Семенов. В 2-х томах. - Одеса, Будівельник, 2004
30. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789г. В 2-х томах. - М.: Музыка, 1983.
31. Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини XIX ст. - К., 1960.
32. Загайкевич М. Музично-театральне життя першої половини XIX ст. // Київ музичний. - К., 1982. - С. 17-28.
33. Захарова О. Риторика и западноевропейская музыка XVII- первой половины XVIII века. - М., 1983
34. Історія української радянської музики. - К.: Музична Україна, 1990
35. Історія української дожовтневої музики / Заг. ред. та упоряд. О. Я. Шреєр-Ткаченко. - К., 1969.
36. Історія української музики: В 6-ти т. - К., 1989.
37. История русской музыки. Под ред. А.Кандинского. Тт.1-3. М.,1973
38. История русской музыки: в 10 тт. М.,1984 - 2004.
39. Каган М.С. О месте музыки в современной культуре// Советская музыка. - 1985. - № 11. - С. 2-9.
40. Келдыш Ю.В. История русской музыки. Тт.1-3. М.-Л.,1948-1954
41. Келдыш Ю.В. Очерки и исследования по истории русской музыки. М.,1978.
42. Келдыш Ю.В. Русская музыка 18 века. М.,1965.
43. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII - начала XIX веков. Самосознание и музыкальная эстетика. - М., 199
44. Кияновська Л. М.Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. - Львів, 1994.
45. Корній Л. П. Історія української музики. Київ-Харків-Нью-Йорк. Частина перша, 1996; частина друга, 1998; частина третя, 2001.
46. Конен В. История зарубежной музыки. Вып. 3. - М., 1981
47. Конен В. Этюды о зарубежной музыке. - М.: Музыка, 1975.
48. Культурологічні проблеми української музики (наукові дискурси пам'яті академіка І.Ф.Ляшенка) // Науковий вісник НМАУ ім.Чайковського. Вип. 16. - К., 2002
49. Левая Т. Русская музыка начала XX века в художественном контексте эпохи.- М., 1991.
50. Левик Б. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.2.- М.,1979
51. Левик Б. История зарубежной музыки. Выпуск II. - М.: Музыка, 1974.
52. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789г. В 2-х томах М.: Музыка, 1982.
53. Ливанова Т. Западноевропейская музыка XVII-XVIII веков в ряду искусств. - М.,1977
54. Ливанова Т. Русская музыкальная культура 18 века в ее связях с литературой, театром и бытом. тт.1-2, -М.,1952-53.
55. Лихачев Д., Панченко А. Смеховой мир Древней Руси. -Л.,1976.
56. Лосев А. Античная музыкальная эстетика. - М.: Искусство, 1980.
57. Гозенпуд А. Музыкальный театр в России от истоков до Глинки. Т.1, -М.,1968.
58. Михайлов А.В. Музыка в истории культуры. - М., 1998.
59. Закс Л. Музыка в контекстах духовной культуры // Критика и музыкознание. Вып. 3. Л., 1987. С. 46-48.

60. Музыкальная культура древнего мира. Под ред. Р.И. Грубера. М., 1937.
61. Музыка Французской революции XVIII века. Бетховен. М., 1967
62. Музыкальная эстетика России 11-18 вв. -М.,1973.
63. Музыка XX века: Очерки. В 2-х чч. - М., 1976-1987. Розеншильд
64. История зарубежной музыки. Выпуск I. - М.: Музыка, 1973.
65. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.2. - М., 2002
66. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 5. - М.,1980
67. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.6. - М.,1994
68. Музыкальная эстетика западноевропейского средневековья и Возрождения. -М., 1986.
69. Музыкальная эстетика Западной Европы XVII - XVIII веков. М., 1971.
70. Музыкальная эстетика России XI - XVIII вв. М., 1973.
71. Музыкальная эстетика Франции XIX века. - М., 1974
72. Русская музыкальная литература. Вып. 1-4.- Л., любое изд.
73. История русской музыки. Вып.1.- М., 1990
74. История русской музыки. Вып.2.- М.,1987
75. История русской музыки. Т. 2. П. И. Чайковский. - М.,1986
76. История русской музыки. Т.2, кн.2. Н. А. Римский-Корсаков. - М.,1979
77. Лобанова М. Западноевропейская музыка барокко. - М.: Музыка 1994.
78. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр. - М.: Сов. композитор, 1990.
79. Ливанова Т.Н. История западноевропейской музыки до 1789 года: В 2 кн. Изд. 2-е, перераб. Кн. 1: От античности к XVIII веку. М., 1986.
80. Соллертинский И.И. Романтизм, его общая и музыкальная эстетика // Соллертинский И.И. Исторические этюды. Изд. 2-е. Л., 1963. - С. 90-113.
81. Музыкальная эстетика Франции XIX века: Сб. М., 1974
82. Музыкальная эстетика Германии XIX века: Сб. пер. В 2 т. М., 1981-1982.
83. Музыка XX века. Очерки. В 2-х частях, 5 книгах. М., 1976-1987
84. Музыкальная эстетика Германии XIX века: Сб. пер. В 2 т. М., 1981-1982.
85. Соллертинский И.И. Романтизм, его общая и музыкальная эстетика // Соллертинский И.И. Исторические этюды. Изд. 2-е. Л., 1963. - С. 90-113.
86. Тельчарова Р. Музыка и культура: /Личностный подход/. М., 1986
87. Чередниченко Т. Музыка в истории культуры. Долгопрудный, 1994
88. Орлова Е. Очерки о русских композиторах XIX-начала XX века. М.,1982.
89. Павлишин С. Зарубежная музыка XX века. - К., 1980.
90. Павлишин С. Про деякі тенденції розвитку сучасної зарубіжної музики. - К., 1976.
91. Пекелис М.С. Даргомыжский и его окружение. В 3-х тт. М., 1966, 1973
92. Православна монодія: її богословська, літургична та естетична сутність: Наук. вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського / Упоряд. О. Ю. Шевчук. - Вип. 15. - К., 2001.
93. Проблемы истории и теории древнерусской музыки. Сост. А.С. Белоненко. Л., 1979.
94. Розеншильд К.К. История зарубежной музыки. Вып. 1. - М., 1978.
95. Русская музыка и XX век. Сб.ст. Сост. и ред. М.Арановский. - М.,1997.
96. Скребков С.С. Художественные принципы музыкальных стилей. - М., 1973.
97. Сапонов М. Менестрели. Очерки музыкальной культуры Западного Средневековья. - М.: Прест, 1996.
98. Сохор А. Музыка - культура - музыкальная культура // Советская музыка. - 1978. - № 3. - С. 83-86.
99. Українська та світова музична культура: сучасний погляд // Науковий вісник НМАУ ім. Чайковського. Вип. 43. Кн. 1, 2. - К., 2005. |
100. Українське музикознавство. - Вип. 27.- К., 1990.
101. Черная Е. Моцарт и австрийский музыкальный театр. - М., 1963
102. Чигарева Е. Оперы Моцарта в контексте культуры его времени. - М., 2001
103. Шахназарова Н. Проблемы музыкальной эстетики.-М,1975.
104. Шреер-Ткаченко О.Я. Історія української музики. Ч.І. - К., 1980.

105. Яроцинский С. Дебюсси, импрессионизм и символизм. - М., 1978.

8.3. Допоміжна література

1. Аберт Г. Моцарт В.А. В 2 кн. М., 1987-1990.
2. Аверинцев С.С. Поэтика ранневизантийской литературы. - М., 1977.
3. Альшванг А. Клод Дебюсси. - Л., 1935.
4. Альшванг Л. ван Бетховен. Очерк жизни и творчества. - М., 1970.
5. Альшванг А. П. И. Чайковский. - М., 1970
6. Арановский М. Романтизм в русской музыке XIX века. // Вопросы теории и эстетики музыки, вып.4. - Л., 1965
7. Архимович Л., Гордійчук М. Микола Лисенко. Життя і творчість. - К.: 1992.
8. Архимович Л., Шреер-Ткаченко А., Шеффер Т., Каришева Т. Музыкальная культура Украины. - М.: 1961.
9. Архимович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики.-К.: 1964, ч. 1,2.
10. Асафьев Б. О Чайковском. Избранные труды. Т.2.-М., 1954
11. Асафьев Б. Глинка. -М., 1978
12. Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. - М., 1965.
13. Барток Б. Проблемы новой музыки // Музыка и время: Мысли о современной музыке. - М., 1970.
14. Белза И. Лятошинський Б.М. - К.: 1974.
15. Белза И. Исторические судьбы романтизма и музыка. - М., 1985
16. Булат Т. Яків Степовий. - К.: 1980.\
17. Бялик М. Л.М. Ревуцький. Риси творчості. - К.: 1973.
18. Белецкий И. Вивальди. - Л.: Музыка, 1975.
19. Белкин А. Русские скоморохи. - М., 1975.
20. Белый А. Символизм как миропонимание. - М., 1994.
21. Бенestad Ф., Шельдеруп-Эббе Д. Эдвард Григ. Человек и художник. - М., 1986
22. Бердяев Н. Философия свободы. Смысл творчества. М., 1989. Бернандт. Г. С. И. Танеев. - М., 1983
23. Берлиоз Г. Мемуары. - М., 1967
24. Бетховен Л. Письма. - М., 1970
25. Бибииков С.П. Древнейший музыкальный комплекс из костей мамонта: очерк материальной и духовной культуры палеолит. человека. Киев, 1981.
26. Боровик М. Творчість Андрія Штогаренка. - К.: 1965
27. Брянцева В.Н. С.В.Рахманинов. - М., 1976.
28. Булат Т. Яків Степовий. - К.: 1980.
29. Бялик М. Л.М. Ревуцький. Риси творчості. - К.: 1973.
30. Варунц В. Музыкальный неоклассицизм. - М., 1988
31. Волынский Э. Д. Гершвин.-Л., 1980
32. Вульфийус П. Франц Шуберт. - М., 1983
33. Герцман Е. Античное музыкальное мышление. -Л.: Музыка, 1986.
34. Иванов-Борецкий М. Первобытное музыкальное искусство. -М.: Госиздат, 1952.
35. Галацкая В. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 3. - М., 1983
36. Гивенталь И., Гингольд Л. Музыкальная литература. Вып. 2. - М., 1984
37. Гивенталь И., Щукина Л. Музыкальная литература. Вып. 1. - М., 1976
38. Грубер Р. Гендель.- Л.: Музгиз, 1935.
39. Гуревич А. Категории средневековой культуры. - М., 1972

40. Гуревич А. Средневековый мир: Культура безмолвствующего большинства.- М.: Искусство, 1990.
41. Данилевич Л. Джакомо Пуччини. - М., 1969
42. Дельсон В. Скрябин. Очерки жизни и творчества. - М.,1971
43. Дианин С.А. Бородин. М., 1955
44. Друскин М. И.С.Бах.- М., 1982.
45. Денисов Э. Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники. – М., 1973
46. Друскин М. История зарубежной музыки. Вып. 4. – М., 1982.
47. Друскин М. О западноевропейской музыке XX века. – Ленинград, 1973
48. Друскин М. Игорь Стравинский. Л.,1982.
49. Дюмениль Р. Современные французские композиторы группы “Шести”-Л,1964
50. Екимовский В.Оливье Мессиаан. -М,1987 Евдокимова Ю. Многоголосие средневековья. X—XIV вв. М., 1983
51. Евдокимова Ю. К., Симакова Н. А. Музыка эпохи Возрождения. Cantus prius factus и работа с ним. – М., 1982.
52. Епохи історії музики в окремих викладах. В 2-х томах. – О., 2004.
53. Ефимова Н. И. Раннехристианское пение в западной Европе VIII-X столетий: К проблеме эволюции модальной системы средневековья / Н. И. Ефимова. – Москва: МГУ, 2004.
54. Житомирский Д. Р.Шуман. Очерк жизни и творчества.-М.,1964.
55. Запорожец Н.А. А.К.Лядов. М.,1954.
56. Захарова О. Риторика и западноевропейская музыка XVII – первой половины XVIII века. – М., 1983.
57. Зелинский Ф. Древнегреческая религия.- Киев: Синто,1993.
58. Євтушенко О. Музична культура України. - К.: 2001.
59. Иванов В. Дмитро Бортнянський. - К.: 1980.
60. . Історія української дожовтневої музики. - К.: 1969.
61. Історія української музики: у 4 т. - К.: 1989-1992.
62. Иванов К. Трубадуры, труверы и миннезингеры. - М.: Искусство. 1997.
63. Ивашкин А. Ч.Айвз. -М, 1980
64. Из истории культуры Средних веков и Возрождения. - М., 1976.
65. Кандинский А. О реализме и романтизме в русской музыке 2-й половине XIX века.// Вопросы методологии советского музыкознания. М.,1981
66. Кияновська Л. Українська музична культура. - К.: 2002.
67. Карл Пэрриш, Джон Оул. Образцы музыкальных форм от григорианского хора до И. С. Баха. – Ленинград, 1975.
68. Карцовник В. Г. Григорианское пение // Православная энциклопедия. Т. 9.— Москва, 2006 – С. 461–471.
69. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков. Самосознание и музыкальная эстетика. – М., 1996.
70. Конен В. История зарубежной музыки. Вып. 3. – М., 1981.
71. Конен В. Этюды о зарубежной музыке. – М., 1975.
72. Кюрегян Т. С. Форма в музыке XVII – XX веков. – М., 1998.
73. Кюрегян Т. С., Москва Ю. В., Холопов Ю. Н. Григорианский хорал: учебное пособие. – М., 2008.
74. Корній Л. Історія української музики. - Ч. 1 - Київ - Харків - Нью-Йорк, 1996. - Ч. 2 - Київ - Харків - Нью-Йорк, 1998. - Ч. 3 - - Київ -Харків - Нью-Йорк, 2001.
75. Копица М. Симфонии Б. Лятошинского: эпоха, коллизии, драматургия. -К.: 1990.
76. Каратыгин В. Новейшие течения в западноевропейской музыке // Каратыгин В. Избр. мат. - Л., 1965.
77. Карышева Т. П. Сокальский. Жизнь и творчество. - М., 1984.

78. Кауфман Л. С.С. Гулак-Артемовський. -М., 1973.
79. Келдыш Ю. Рахманинов и его время. - М., 1973
80. Кенигсберг А. К.М.Вебер.- М.-Л.,1981.
81. Когоутек Ц.Техника композиции в музыке XX в. -М,1976
82. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. - Львів, 2000.
83. Краузе Э. Р. Штраус: Образ и творчество. - М., 1961.
84. Кремлев Ю. Клод Дебюсси. - М., 1965.
85. Кремлев Ю.Ф.Шопен. Очерк о Шопене.-М.,1987
86. Куницкая Р. О романтической поэтике в творчестве Дебюсси. - М., 1982
87. Левашова О. Пуччини и его современники. -М., 1980.
88. Левашева О. Глинка. Т.1.- М.,1987. Т.2. - М., 1988
89. Лісецький С. Євген Станкович. - К., 1984.
90. Лісецький С. Кирило Стеценко. - К.: 1974.
91. Лисенко М. Народні музичні інструменти на Україні. - К.: 1953.
92. Лебедев С. Н. Musica latina. – Санкт-Петербург, 2005.
93. Левик Б. История зарубежной музыки. Выпуск II. – М., 1974.
94. Левик Б. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 2. – М., 1979
95. Леонтьева О. Зарубежные композиторы середины XX века. – М., 1964
96. Ливанова Т. Западноевропейская музыка XVII–XVIII веков в ряду искусств. – М.,1977
97. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789г. В 2-х томах. – М., 1983.
98. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр. - М.: Сов. композитор, 1990.
99. Мартынов И. Клод Дебюсси. - М., 1964.
100. Мартынов И. Музыка Испании. -М,1977
101. Мартынов И. Морис Равель. - М., 1979.
102. Мильштейн Я. Ф. Лист. - М., 1987
103. Михайлов М. А. К. Лядов. Очерк жизни и творчества. - Л., 1985
104. Медведева И. Ф.Пуленк. -М,1969
105. Мейлих Е. Ф.Мендельсон-Бартольди. Краткий очерк жизни и творчества. -Л.,1973.
106. Музыка Французской революции XVIII века. Бетховен. – М., 1967.
107. Музыка XX века. Очерки. В 2-х частях, 5 книгах. – М., 1976–1987
108. Музыка XX века: Очерки. В 2-х чч. – М., 1976–1987.
109. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 2. – М., 2002.
110. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 5. – М.,1980.
111. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 6. – М.,1994.
112. Музыкальная эстетика Германии XIX века. В 2 т. – М., 1981 –1982.
113. Музыкальная эстетика западноевропейского средневековья и Возрождения. – М., 1986.
114. Музыкальная эстетика Западной Европы XVII – XVIII веков. – М., 1971.
115. Музыкальная эстетика Франции XIX века. – М., 1974.
116. Нестьев И. Бела Барток. - М., 1969.
117. Онеггер А.О музыкальном искусстве. -М,1979
118. Павлишин С. Ч.Айвз.-М,1979
119. Павлишин С. В.В. Сильвестров. - К.: 1988.
120. Павлишин С. Зарубежная музыка XX века. – К., 1980.
121. Павлишин С. Музыка двадцатого століття. – Л., 2005.
122. Радциг Д. История древнегреческой литературы.-М.:Наука,1969.
123. Раппопорт Л. Артур Онеггер. -М,1967.
124. Ревуцкий Л.Н. Статьи, воспоминания. - К., 1989.
125. Розеншильд К. История зарубежной музыки. Выпуск I. – М., 1973.
126. Розеншильд К. К. История зарубежной музыки. Вып. 1. – М., 1978.
127. Романовский Н. Хоровой словарь. – М., 1970.
128. Роллан Р. Гендель. - М.: Музыка,1984.

129. Роллан Р. Жизнь Бетховена.-М.,1964.
130. Рыцарева М. Композитор Бортнянский. - Л., 1979.
131. Рыцарева М. Композитор М.Березовский. - Л., 1983.
132. Савенко С. Сергей Иванович Танеев.- М., 1984.
133. Самохвалов В. Борис Лятошинский . -К.: 1974.
134. Сарабьянов С. Стиль модерн. - М.,1989.
135. Словарь средневековой культуры / Под ред. А. Я. Гуревича. - М.,2003.
136. Смирнов В. Морис Равель и его творчество. - Л., 1981.
137. Соловцов А. Н.А.Римский-Корсаков.- М., 1984.
138. Сохор А. Георгий Свиридов. Изд. 2-е.- М.,1972
139. Тараканов М. Музыкальный театр А.Берга.-И,1976
140. Терещенко А. Українська радянська кантата і ораторія. - К.: 1975.
141. Цалай-Якименко О. Духовні співи давньої України. - К.: 2000.
142. Черкашина М. Опера 20 століття. Нариси. - К.: 1981.
143. Черкашина М. Историческая опера эпохи романтизма. - К.,1986.
144. Шамаєва К.І. Музична освіта в Україні у першій половині XIX ст. - К., 1996.
145. Швейцер А. Иоган Себастьян Бах.- М.: Музыка, 1964.
146. Шенберг А. Зарубежная музыка XX века. Материалы и документы.-М,1975
147. Шлифштейн С.М. Мусоргский. Художник. Время. Судьба. - М.,1975.
148. Шнеерсон Г. Французская музыка XX века. – М., 1970.
149. Хейзинга Й. Осень Средневековья. Исследование форм жизненного уклада и форм мышления в XIV и XV веках во Франции и Нидерландах. - М.,1988.
150. Кремлев Ю. Эстетика природы в творчестве Римского-Корсакова.
151. Эко У. Средние века уже начались (Иностранная литература,1994, №4).
152. Эйнштейн А. Моцарт. Личность. Творчество. - М., 1977.
153. Энтелис Л. Силуэты композиторов 20 века. – М., 1971.
154. Шреєр-Ткаченко О.Я. Григорій Сковорода - музикант. - К., 1972.
155. Ярустовский Б. Игорь Стравинский. Л.,1982
156. Яворський Е. Віталій Губаренко. - К.: 1972.

8.4. Інформаційні ресурси

- 1.Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- 2.Наукова бібліотека інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- 3.Івано- франківська універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка.

8.5. Електронний ресурс

1. <https://www.youtube.com/watch?v=oLbzD6ay3Dc> .
2. <http://kharkiv-nspu.org.ua/archives/2986>
3. <http://kharkiv-nspu.org.ua/archives/2993>
4. <http://kharkiv-nspu.org.ua/archives/3026>
5. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2
6. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D1%80%D1%82
7. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D1%80%D1%82
8. <https://www.youtube.com/watch?v=oLbzD6ay3Dc>

9. <https://www.youtube.com/watch?v=oLbzD6ay3Dc>
10. <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/02/xorove-mystectvo-urayiny-ta-jogo-podvyzhnyky-2017.pdf>
11. http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/MusicaAndLife/29238.doc.htm
12. https://www.google.com/search?q=%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F+%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97+%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B8&rlz=1C1OKWM_enUA898UA898&oq=%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F+%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97+%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B8&aqs=chrome..69i57j0.9387j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8